

17.5.2024

Lausuntopyyntöne 29.4.2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain 84 ja 85 b §:n ja eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain 84 ja 85 b §:n ja eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolaissa ja eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa säädettyjä arvonlisä- ja vakuutusmaksuverokantoja nostamalla yleinen ALV-kanta ja vakuutusmaksuverokanta 24 %:sta 25,5 %:iin. Verokantojen nousu on merkittävä ja se on omiaan syömään kuluttajien ostovoimaa jo valmiiksi heikossa taloustilanteessa. Noston jälkeen Suomen yleinen verokanta on toiseksi korkein heti Unkarin jälkeen.

Alla ovat yksityiskohtaiset kommenttimme asiaan liittyen.

Aikataulusta

EK ymmärtää tarpeen tasapainottaa julkista taloutta jo nopealla aikataululla, mutta ALV-kannan muutoksien teko tietojärjestelmiin, kassajärjestelmiin, hinnastoihin ja sopimukseen vaatii huomattavia resursseja. ALV-kannan muuttaminen vaatii merkittäviä resursseja sekä yrityksen oman henkilökunnan toimesta että useimmiten myös ostettavia palveluja. Muutoksen toteuttaminen kasvattaa aina yritysten kustannuksia, mutta nopeassa aikataulussa toteutettava muutos kasvattaa niitä vielä moninkertaisesti enemmän.

Muutoksen voimaantulo 1.9.2024 alkaen on yrityksille äärimmäisen haastava ja muutoksen voimaantuloa olisi perusteltua lykätä. Voimaantulo 1.1.2025 alkaen jättäisi yrityksille riittävän varautumisajan, mutta jo kuukauden lykkäys 1.10.2024 asti lisäisi yritysten liikkumavaraa merkittävästi, huomioiden myös tuloillaan olevan lomakauden. Sama tilanne

Talous ja tutkimus
Tiina Ruohola

17.5.2024

on sekä arvonlisäverovelvollisten että vakuutusmaksuverovelvollisten osalta.

EK haluaa huomauttaa, että pienemmille toimijoille, joiden ALV-ilmoitusten antotiheys on kuukauden sijaan kvartaali, voimaantulo 1.9. alkaen aiheuttaa vielä omia haasteitaan. Käytännössä samalla verokaudella voi näillä kvartaali-ilmoittajilla olla kahden eri verokannan alaista myyntiä, jos 1.9.2024 voimaantuloa ei lykätä. Kuukauden lykkäys eli voimaantulon siirtäminen 1.10.2024 alkaen palvelisi myös näitä pienempiä yrityksiä.

Yritysten tietojärjestelmämuutosten osalta olisi myös kriittisen tärkeää saada mahdollisimman pikaisesti varmistus siitä, ettei Verohallinto tule ottamaan ALV-ilmoitukselle erillistä 25,5 %:n kohtaa. Uuden erillisen kohdan lisääminen tarkoittaisi yritysten kannalta moninkertaista IT-työtä, jotta tietojärjestelmistä saataisiin tämänhetkisen yleisen kannan mukaiset ja uuden tulevan kannan mukaiset myynnit eri kohdilleen ALV-ilmoituksessa. Tämän asian vahvistaminen mahdollistaisi yritysten tietojärjestelmämuutosten aloittamisen. Toivomme, että hallituksen esityksessä voidaan vahvistaa tämä asia.

EK:n näkemyksen mukaan yritykset pienimmistä suurimpaan hyötyisivät veromuutoksen lykkäämisestä. Tämä pidempi varautumisaika hyödyttäisi myös loppukuluttajia, joille veromuutosten aiheuttama hintojen epäselvyys voi olla omiaan aiheuttamaan harmitusta.

Päällehinnoitellut tuotteet

Kuluttajakauppaa harjoittaville yrityksille tämä liian nopea voimaantulo aiheuttaa myös kannattavuuden laskun, koska yritykset eivät pysty näin lyhyellä aikajänteellä muuttamaan tuotteisiin jo painettuja hintoja tai hinnastoja. Joissakin tilanteissa yritykset voivat jopa joutua jättämään tuotteet myymättä, jos tuotteisiin jo painettuja hintoja ei saada muutetuksi. Näiden tuotteiden osalta voimaantulon lykkääminen olisi myös erityisen tärkeää.

25,5 % järjestelmissä

Erityisesti vanhemmissa kassajärjestelmissä ja taloushallinnon ohjelmissä nyt päätetty 25,5 %:n ALV-kanta saattaa aiheuttaa ongelmia. ALV-kanta on perinteikkäästi ollut kokonaisluku ja näin ollen kaikki ohjelmat eivät ole suoraan kyvykkäitä tuottamaan desimaalilukua ALV-kannaksi. Nämä tietojärjestelmien ongelmat saataneen ajan kanssa korjattua, mutta ovat erityisen ongelmallisia huomioiden voimaantulon kiireän aikataulun.

Talous ja tutkimus
Tiina Ruohola

17.5.2024

Ajallisen kohdistamisen esimerkkejä

Kun edellisestä yleisen verokannan muutoksesta on aikaa niin monta vuotta, yrityksillä on huoli ALV-kantojen oikeasta soveltamisesta. EK toivoo hallituksen esitykseen esimerkkejä, jotka avaavat siirtymäsääntöksiä ja ajallisen kohdistamisen sääntöjä muutosvaiheessa, esimerkiksi jatkuvaluonteisen palvelun ja luottotappion osalta.

Toivomme, että esityksessä indikoitaisiin myös, että Verohallinto ohjeistaa asiasta uusien säännösten soveltamisesta ja siirtymäsääntöksistä tarkemmalla tasolla ja että tämä ohjeistus julkaistaisiin mahdollisimman nopeasti.

Laskennallisen ALV-palautuksen on muututtava yleisen ALV-kannan mukana

Sote- ja varhaiskasvatusalan piilevä arvonlisävero on jo nyt 66 prosenttia laskennallista ALV-palautusta suurempi. Verotuksellinen epätasaro arvo kärjistyy merkittävästi, jos arvonlisäverokantaa korotetaan 25,5 prosenttiin ilman laskennallisen ALV-palautuksen korjaamista.

Jos verotuksen neutraaliudesta ei huolehdi ja laskennallista ALV-palautusta ei korjata, voi hyvinvointialueilla ja kunnissa tulla eteen tilanne, jossa vääristyneiden veronpalautusten takia alueen kannattaa valita tehokkaamman ostopalvelun sijaan tehottomampi oma palvelutuotanto. Tilanne olisi haitallinen koko julkisen talouden kannalta. Verotuksellinen ohjaus kohti julkisia monopoleja heikentäisi tuottavuutta myös pitkällä aikavälillä.

Viiden prosentin laskennallinen palautus olisi syytä korjata yhdeksään prosenttiin, jotta se vastaa piilevän arvonlisäveron määrää verokannan korotuksen jälkeen. Muutos ALV 130 a § 4 momenttiin olisi täten seuraava:

"Laskennallinen vero on 5-9 prosenttia palvelun tai tavaranto ostohinnasta, maahan tuodun tavaranto 9 luvussa tarkoitettusta veron perusteesta taikka tuen tai avustuksen määrästä."

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

LAUSUNTO

4 (4)

Talous ja tutkimus
Tiina Ruohola

17.5.2024

Talous ja tutkimus

Sami Pakarinen
Johtaja